

12. BÖLÜM

Bilimsel Makalenin Gönderileceği Dergi Seçimi

Selim AFŞAR¹
Çiğdem USUL AFŞAR²

Günümüzde yayımlanmakta olan yüzlerce dergi içinde çalışmanın hangi dergi/dergiler için uygun olduğunu belirlemek ve başvuruyu buna göre planlamak araştırmacıların sorumluluğundadır. Uygun dergi seçimi dikkatli yapıldığında makalenin hızla yayımlanmasını sağlayacağından detaylı araştırıp karar verilmelidir (1). Çalışmanın, prospektif, çok merkezli ve randomize bir çalışma olması, güncel bir konuyla ilgili olması ya da nadir görülen bir tabloyu anlatan bir olgu sunumu olması etki faktörü (impact) yüksek olan bir dergide yayınlanma olasılığını artırır (2,3,4). Çalışmanın etki faktörü en yüksek olan dergide yayımlanacakmış gibi her zaman eksiksiz ve büyük bir titizlikle hazırlanması, ilk başvuruda reddedilse bile sonraki başvurular için kolaylık sağlayacaktır.

Son yıllarda, makaleye uygun dergiyi seçen internet tabanlı yayın şirketlerinin sayısı artmaktadır. Bu şirketler çeşitli sorular sorarak (örn. makalenin herkesin erişebileceği şekilde (open access) yayınlanmasını isteyip istemediğiniz, etki faktörü nasıl ya da hangi indekste yer alan (SCI veya SCI-E vb.) bir dergi hedeflediğiniz vb.) bunlara uygun öneriler sunmaktadır. Bu tarz yayın şirketleri bazen ücret de talep etmektedir (7,8). Doğru yaklaşım önce yazar grubunun (çalışmanın ana hedefini ve tıp literatürüne katkısını en iyi araştırmacılar değerlendirebilir) dergi konusunda karar vermesidir. Yayın konusunda deneyimli kişilere danışılması da yarar sağlayacaktır. Yolladığınız her yazı için editör ya da

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum AD, Jinekolojik Onkoloji Cerrahisi Bilim Dalı, selimafsar@yahoo.com

² Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları AD, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, cigdemusul@yahoo.com

zorunluysa (örn. İngilizce bilmeyenlerin de mutlaka bu makaleyi okuması hedefleniyorsa vb.) makale iki ayrı dilde (iki ayrı dergide) yayımlanabilir. Ancak burada aşağıdaki şartlar sağlanmalıdır (International Committee of Medical Journal Editors, <http://www.icmje.org>):

- Her iki dergi editörü de izin vermelidir
- Birincil ve ikincil yayın arasında en az 1 hafta olmalıdır
- İkinci versiyon birincinin bulgularını tam olarak yansıtmalıdır, ancak farklı bir okuyucu kitlesine yönelik olduğu için kısaltılmış şekli olabilir.
- Günümüzde yağmacı/şaiibli/korsan/istismarcı/şüpheli (predatory) dergi olarak tanımlanan, yayın standartları ve kurallarına uygun olmadıkları için “bilimsel dergi” olarak kabul edilmeyen dergiler bulunmaktadır (Bu tanım ilk kez 2017 yılında kullanılmıştır). Bu dergilerin tümü ticarî maksatla yayınlanmakta, yollanan yazılar kurallara uygun olarak hakemlerden geçmekte ve dergiye yazı gönderilmesini sağlamak için etik olmayan yöntemler kullanılmaktadır. <https://predatoryjournals.com> ve <https://beallist.weebly.com> web sitelerinde predatory dergi listelerine ulaşılabilir. Bu dergiler akademik alanda kabul görmediği için buralarda yayın yapılması emeginizin boşa gitmesine neden olacaktır. Yayın gönderilmeden önce mutlaka araştırma yapıp hangi indekste yer aldığı sorgulanmalıdır.

Yükseköğretim Kurulu 2019 tarihinde Yağmacı/Şaiibli dergilerin doçentlik başvurularında kullanılmamasına karar vermiştir. Başvuruda kullanılabilecek dergileri; makale başvurusu sırasında kabul/red şartına bağlı olmaksızın ücret alan dergiler, abonelik usulü ile çalıştığı halde ilgili makaleyi açık erişimli yapmak için ücret talep eden dergiler ve makale basımı sürecinde yazarlardan herhangi bir ücret talep etmeyen dergiler olarak belirlemiştir.

KAYNAKLAR

- 1) Sipahi OR. Makale yayınlama sürecinde dergi seçimi. ANKEM Derg. 2011;25(Ek 2):229-232.
- 2) Day AR. Bilimsel Bir Makale Nasıl Yazılır ve Yayımlanır? TÜBİTAK Yayınları, 4. Basım, Ankara, 2000.
- 3) Çivilibal M. Bilimsel Bir Makale Nasıl Yazılır ve Yayımlanır. Haseki Tıp Bülteni 2013;51:85-88.
- 4) Afsar CU, Afsar S. SARS-CoV-2 (Covid-19): Interferon-epsilon may be responsible of decreased mortality in females. J Reprod Immunol. 2020; 141:103154,
- 5) Elsevier dergi bulucu. <https://journalfinder.elsevier.com/>
- 6) Springer dergi önerici. <https://journalsuggester.springer.com/>
- 7) ESCI indeks. <https://mjl.clarivate.com/search-results>
- 8) SCI ve SCI-E dergi listesi. <https://mjl.clarivate.com/home>
- 9) International Committee Medical Journal Editors <http://www.icmje.org>